

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

des, så at det ikke helt fik det omfang, som var planlagt. Det blev en fordel for ministeren.

Ministeren har i sine taler og interviews givet udtryk for, hvordan han mener den fremtidige lovgivning og udvikling vedrørende byggeri kan forme sig. At dømme efter den af ham oprullede 5 års plan lyder det hele meget enkelt og ligetil. Boligstøttelovgivningen skal afvikles, det vil være tilstrækkeligt med støtte til socialfilantropisk byggeri, kredit- og hypotekforeningerne skal i højere grad finansiere byggeriet, byggeriet skal billiggøres ved en bedre udnyttelse af teknikken og en stærkere konkurrence, vinterbyggeriet skal udvides, og socialdemokratiet skal formane De samvirkende Fagforbund og murerne til ikke at søge at hindre anvendelse af ufaglært arbejdskraft i byggeriet. Huslejeudligningen skal afskrives og huslejelovgivningen lempes. Det lyder som sagt simpelt og virker umiddelbart tiltalende.

Hvem er ikke klar over, at en boligstøtte som den eksisterende ikke kan fortsætte til evige tider, uden at statens finansielle byrde bliver uoverkommelige? Hvem tror ikke, at fri konkurrence kan bringe byggeomkostningerne ned? Hvem ønsker ikke, at realkreditinstitutionerne, som i gamle dage, skal bære en større del af finansieringen? Hvem ønsker ikke mere vinterbyggeri, og at socialdemokratiet ville benytte sin nære tilknytning til fagbevægelsen til at formane den til ikke ved urimelige lønakkorder og uvilje mod, at ufaglærte trænger ind på faglærtets hidtidige arbejdsfelt, at hindre nye og mere rationelle byggetekniker? Hvem kan lide at lægge en boligafgift på de gamle lejligheder? Hvem kan lide de mange restriktioner, der hindrer en i at flytte til den lejlighed, der passer en?

Men — der er nemlig et men: der mangler en forklaring på, hvorledes man da skal sikre sig, at der finder rigeligt byggeri sted, så længe der er den store forskel i huslejeniveauerne? Hvorledes kan der opstå en boligreserve, når der er en sådan forskel, og når der ikke, som nu, gives støtte til byggeriet? Den nuværende byggelyst skyldes jo de billige statslån.

Men måske er det ministerens forudsætning, at grundejerne skal indkassere den stigning i lejeindtægt, som vil følge med en frigivelse af huslejen. Er det ministerens

mening at ophæve huslejestoppet og lade grundejerne alene nyde fordelene deraf? I så fald tror jeg, at lejerne ikke vil føle sig tryggede derved. Jeg vil det ikke.

Ministerens planer er for mig at se tale-måder. Det konkrete fortaber sig i det dunkle. Det eneste faktiske er, at der i 1952 kun er bygget 19 000 lejligheder mod året før 21 500. Ønsket om at få påbegyndt 25 000 lejligheder i år — ja, er det ønsketænkning, er det luftkasteller, eller er der realiteter bagved?

Kjeldgaard Iversen: Ønsket om, at der bygges flere boliger, deler vi med de andre partier her i salen ligesom ønsket om, at der bliver bygget billigere, end det gøres i øjeblikket. Men vi tror ikke, det kan klares ved en lovgivning af den art, som er foreslået af det ærede medlem hr. Ingvar Dahl. Denne lovgivning er jo i og for sig en fortsættelse af den boligstøttepolitik, man har ført til dato, hvorved man kun er nået til, trods alle bestræbelser for at gøre byggeriet billigere og sætte huslejen ned, at huslejen stadig er steget, at byggeriet er blevet dyrere, og at det boligproblem, vi skulle løse, slet ikke er blevet løst, tværtimod, det er blevet værre. Det er i det hele taget et spørgsmål, om byggestøttelovgivningen har givet anledning til, at der er bygget en eneste bolig mere. Vi er kommet ud i en finansieringspolitik, som allerede nu volder store betænkeligheder, men det værste er vel nok, at man ikke kan se, hvordan det skal kunne lykkes nogen regering at komme ud af denne politik. Det kunne være ret interessant at få at vide, hvorledes vor nuværende boligminister ser på denne politik, og om han mener, at der kan findes en vej ud af den, gøres en ende på den.

Nu foreslår ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Ingvar Dahl, kontante tilskud på omkring en trediedel af byggeomkostningerne, oven i købet på trods af, at det ærede medlem hr. Hans Hedtoft ved et tidligere møde erkendte, at det var hans erfaring, at tilskud til nedsettelse af en varepris sjældent kom forbrugernes tilgode; han havde erfaring for, at der var andre, der løb med en del af kagen. Der er vist noget, der kunne tyde på, at det også vil ske for boligbyggeriets vedkommende.

Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp holdt en udmærket og fornuftig tale om alle de ting, der fordyrer byggeriet. Jeg